

Ústup bioplynových stanic doplní biometanové

Do konce příštího roku 60 miliard korun, v dalších letech zatím s otazníkem. Podpora biometanových projektů je aktuálně vytýčena jen v krátkodobém horizontu. Aby bylo možné naplnit ambiciózní cíle, čítající do roku 2030 desítky biometanových stanic, bude stanovení podpory pro další roky naprosto klíčové. Vyhlíží ho zejména starší bioplynové stanice, kterým bude končit provozní podpora – přechodem na biometan by na ni opět získaly nárok. Do konce roku 2027 bude těchto bioplynových stanic více než 170.

Od roku 2019 bylo v Česku doposud uvedeno do provozu 10 biometanových stanic. Všechny vznikly z již existujících bioplynových stanic, kterých je v tuzemsku více než 500. Ambiciózní cíle přitom hovoří o desítkách biometanových stanic a produkci až 2 miliard kubíků tohoto zeleného plynu do roku 2030. To představuje necelých 30 procent celkové spotřeby zemního plynu v Česku za loňský rok. Pro naplnění takového objemu výroby musí být podle CZ BIOM ideálně nastavena legislativní podpora biometanu.

Finanční podporu přitom loni schválila Evropská komise, Česko tak na biometanové projekty může čerpat z programu v celkové výši zhruba 60 miliard korun. Ovšem zatím pouze do konce roku 2025. „Existuje poměrně značné riziko, že se se biometanové projekty v tak krátkém časovém horizontu nestihnou připravit a peníze z programu se nevyčerpají,“ doplnil jednatel společnosti MJEnergie Pavel Urubek. S ohledem na do-

dací termíny technologií, dobu uvádění do provozu či vyřízení licencí zároveň řada subjektů nemá jistotu, že vše do konce příštího roku stihne. Podpora biometanu od roku 2026 přitom zatím není legislativně ukotvená, trh tak namísto plnění ambiciózních cílů spíše vyčkává na další vývoj.

Přechod na biometan nebo modernizace provozu

Legislativní ukotvení podpory je o to důležitější, neboť řadě aktuálně fungujících bioplynových stanic bude po 20 letech provozu končit provozní podpora kombinované výroby elektřiny a tepla. Do konce roku 2027 se to bude podle dat EGÚ Brno týkat 171 stanic. Aby měly nárok na podporu i nadále, budou muset svůj provoz zásadně modernizovat, s čímž se pojí výrazné finanční náklady. Druhou možností je přechod na výrobu biometanu. Investiční náklady jsou v tomto případě nižší, nicméně brzdou je již zmíněná

Pro biometanové stanice je výše finanční podpory klíčová.

nejasná podpora biometanu od roku 2026.

Někteří aktéři na trhu vidí blížící se ukončení podpory pro bioplynové stanice jako velkou příležitost právě pro výrobu biometanu. „Bude však extrémně důležité, jak stát uchopí podporu těchto projektů i po roce 2025. Pokud se vše podaří, může segment biometanu v následujících čtyřech letech velmi rychle akcelarovat a dále postupně růst. Dosavadní provozní podpora totiž bude postupně končit i dalším bioplynkám. Výsledkem tak mohou být do roku 2030

vyšší desítky fungujících biometanových stanic. Potenciál je obrovský,“ řekla Monika Zitterbartová ze společnosti HUTIRA.

Potenciál zemědělských bioplynů

Největší potenciál aktuálně podle odborníků tkví v aktuálně fungujících zemědělských bioplynových stanicích. V Česku je jich jednoznačně nejvíce, téměř 400. Zemědělské odpady zároveň tvoří celé tři čtvrtiny všech dostupných surovin, ze kterých je možné vyrá-

bět biometan. „Zemědělství je největším zdrojem emisí a odpadních materiálů, ze kterých se může bioplyn vyrábět. Jsou to především statková hnojiva či posklizňové zbytky. Když bychom tyto materiály nechali ležet volně v přírodě, budou významným zdrojem emisí skleníkových plynů. Takto je možné je zachytit v bioplynové stanici a využít pro výrobu biometanu,“ řekl Martin Schwarz ze sdružení CZ BIOM.

Na zbylou čtvrtinu pak připadají kromě odpadů z domácností zejména kaly

z čistíren odpadních vod. „Největší potenciál pro výrobu biometanu čeká v průměrně stávajících bioplynových stanic zemědělských a bioplynových stanic na čistírnách odpadních vod. Současné kogenerační jednotky si tyto bioplynové stanice ponechají k produkci elektřiny a tepla pro vlastní provoz, případně k poskytování flexibility operátorovi trhu s elektřinou, ale většinu své produkce bioplynu využijí k produkci biometanu,“ uzavřel Petr Novotný z Institutu cirkulární ekonomiky.

Eugenie Línková